

Voorbeelden Vroegtijdige zorgplanning

Een 20-jarige man!

Hij leerde ons lokaal dienstencentrum kennen via het vrijetijdsaanbod. Een eerste kennismaking ging vlot wat maakte dat hij meer en meer kwam. Op een zeker moment vroeg hij een gesprek met me. Uit dit gesprek kwam duidelijk naar voor dat de jongeman héél veel vragen had. Na een eerste gesprek dat vooral een richting was kwam een vervolggelukkig gesprek. Met toestemming van hem nam ik nota's. Zéér uiteenlopende vragen kwamen naar boven: Ouder worden met een handicap? Hoe moet ik als enig kind voor mijn ouders zorgen? Wie gaat voor mij zorgen als zij er niet meer zijn? Ik wil werken maar dat zal nooit lukken?...

Eén van zijn dromen was alleen wonen. Hij werkte graag met de pc en dat ervaarde hij als zijn hobby. Hij had vele digitale vrienden! Zijn leven speelde zich vooral thuis af... Hij koos voor een individueel verhaal traject en geen groepsgebeuren.

We brachten samen aan de hand van de zonet toegelichte methodiek zijn 'leven' in beeld. Zijn huidige – maar ook zijn toekomst – zoals **HUJ** deze zag!

Zijn perspectief!

Hierin werden opgenomen wat noodzakelijk is, wat wenselijk is en uiteraard was er ruimte voor een aantal dromen. Waar hij het wenste werden de ouders betrokken. Hij nam de regie van deze vroegtijdige zorgplanning in handen. We zagen elkaar tot nu toe in functie van dit plan een 10 – tal keer over een periode van 2 jaar en enkele maanden. (We zien elkaar VEEL vaker in ons LDC). Hij werkte delen van zijn 'plan' alleen uit! Soms werkten we er maandenlang niet aan! Het werd echt een instrument op maat en ritme van de man. Mede door dit proces is ook zijn netwerk groter geworden en niet meer beperkt tot het digitale netwerk! De buurman, buurtbewoners en vele andere maken deel uit van zijn vroegtijdig zorgplan.

Het dossier (zijn levensplan) ligt nu bij hem thuis. Jawel, hij woont ondertussen alleen, daar had hij ook een erkenning voor! Met ondersteuning hoe hij die wou, op het moment dat hij dit wil... Zijn ouders zijn nu voltijds ouder en niet meer zijn dagelijkse assistenten.

Met de ouders werd parallel een plan opgemaakt met als doel de vrijgekomen tijd in te vullen. Het stilletjes loslaten van elkaar was moeilijk maar ook zij kregen nieuwe doelen en vooral tijd om aan hun toekomst te denken. De OKRA werd ontdekt en de postzegels die al 30 jaar in de kast lagen werden opnieuw boven gehaald! Elke zondag zijn ze te gast bij hun eigen zoon! Zijn buurman komt dan vrijwillig koken en is ondertussen een goede vriend.

Betaald werken heeft hij 'KUNNEN' proberen! Dit was 1 van zijn doelen! Maar hij heeft zelf mogen ondervinden dat het niet lukte! Op die manier kreeg hij "ruimte om te mislukken". Dit was een heel belangrijke gegeven in het proces van de jongeman.

Vandaag is hij vrijwilliger en werkt 2 DAGEN van thuis uit aan de pc voor de dispatching van een kleinschalige vervoersdienst voor mensen met mobiliteitsproblemen.

Het werk is niet af! Maar ook dat stond zo op de jongeman zijn tijdslijn: "alles op z'n tijd".

Als jullie nu denken dat hier dat moeilijke stukje waar mensen het niet graag over hebben tot vandaag niet aanbod kwam, dan hebben jullie het mis! Zéér vroeg in het opmaken van zijn levensplan kwamen begrippen als doodgaan, negatieve wilsbeschikking, waardig sterven aan bod.

Meer zelfs! Wanneer hij dit stukje voor zichzelf had in orde gebracht verliep het proces veel gemoedelijker!

Hij had dat moeilijkste stukje een plek gegeven en vastgelegd. Nadien heeft hij dit besproken met zijn ouders. Wanneer dit alles rond was, vond hij rust en dit maakte dan weer ruimte voor nieuwe energie... Voor nieuwe dromen en misschien wel nieuwe plannen!

In heel het proces, want dat is voor de cliënt, patiënt of zorgvrager even belangrijk als 'Het Plan', voelde ik me een EERDER een klankbord. Ik luisterde vooral. Soms gaf ik richting in functie van vraagverduidelijking. Het was een samenspel van vele actoren: familie, burens, dokter, verpleging, de huisvestingsmaatschappij, de assistenten...

Was het te vroeg voor deze vorm van 'Vroegtijdige zorgplanning'?

Een andere casus is er eentje van een 85-jarige dame die vanuit Evere dagelijks naar ons centrum kwam met het openbaar vervoer! Zij had een dochter die zeer jong overleden is. Op 60-jarige leeftijd is haar man overleden. Al 25 jaar leefde ze alleen! In ons centrum hield ze zich vooral op de achtergrond. Opvallend was haar nieuwsgierigheid/leergierigheid. Geen enkele vorming of infomoment rond welk thema ook sloeg ze over. Maar steeds volgde ze vanop de zijlijn.

Iedereen kende haar van naam maar ze vertelde zéér weinig over zichzelf.

Op een dag vroeg ze wat ik verstond over een zorgvraag! Op onze folder staat immers dat je met al je zorgvragen bij ons terecht kan...Ik gaf haar een opsomming van mogelijke 'zorgvragen'.

Ze vroeg al lachend of 'kopzorgen' daar ook toe behoorden. Terwijl ze zich omdraaide hoorde ik de woorden 'ik zal nog wat verder zoeken'. De dag daarna vroeg ik al lachend of ze al gevonden had wat ze zocht.... Neen! Zei ze kortaf...en ik zal dit ook niet vinden.

In een gepland gesprek – weken later – op vraag van haar – gaf ze aan dat ze overwoog naar een WZC te verhuizen maar dat ze eerst wat meer wou weten rond, en ik citeer letterlijk: 'waardig sterven en dat allemaal'....

Ze gaf ook aan dat ze het gevoel had niets meer 'met goesting' te kunnen ondernemen. Ze had heel wat 'levensvragen' - vragen met betrekking op de laatste 'levensfase'. Zolang ze daar geen antwoorden op vond, kon ze geen moeilijke beslissingen meer nemen. We namen samen contact op met LEIF. Het contact opnemen met vond ze het moeilijkst. De rest deed ze alleen. Het bedankingskaartje dat ik na maanden mocht ontvangen gaf duidelijk aan dat haar vragen beantwoord werden.

Het jaar daarop zaten we voor het eerst aan tafel voor haar 'plan'. Het naar een WZC willen gaan werd concreter en was ook de vraag die de aanzet gaf tot het plan. Ze had net zoals de vorige casus aangaf 'rust' gevonden en wou nu werk maken van de 'resterende jaren'. Zo benoemde ze het! Het zorgplan (zij noemde het toekomstplan) kreeg vorm. Zij wist goed wat ze wou.... Nog voor we een 4de keer samenkwamen, bracht ze cava mee en 2 glazen! Feest!

Het was zo ver! Ze was verhuisd. Ze kwam me haar nieuwe adres brengen. Alles alleen geregeld.... Fier dat ze was! Ik heb geen zorgen meer! Ze had duidelijk kracht gevonden om haar leven verder te organiseren. Geen groot huis meer, geen gesleur meer met de boodschappen, mijn LEEFPLEKJE wordt gepoetst...nooit meer alleen en ik kan blijven komen naar het aanbod van het LDC. Ik mag zelf naar OKRA blijven gaan! De dokter komt nu daar! Dus veel minder zorgen... fluisterde ze in mijn oor!

En in mijn verpleegdossier staat hoe ik niet wil sterven! En wat ik vooral wens in die laatste momenten.... Alles is netjes geregeld! Ik leef nu 'geruster'.... Misschien legt ze ook ooit haar plan daar op de tafel! Het is alvast een dossiertje met heel veel schatten aan info. Naast een vooruitblik en toekomstplan heeft zij er een deeltje terugblik bijgestoken. Wie ze is, al haar mijlpalen die ze heeft beleefd, met uitspraken, foto's en tastbare herinneringen! Zelfs foto's van vroeger! Haar hobby's, haar job, haar wensen....

Ik heb alvast de ervaring dat het nooit te vroeg is.... En zelfs op hele late leeftijd is het zinvol om het perspectief dat de zorgvrager heeft te durven in kaart brengen.... Hoe lang of hoe kort die ook moge zijn. Vandaag komt zij nog steeds naar ons centrum.... Ze stelt het goed.